

Lausunto  
13.10.2021

5121/00.08/2021

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta  
MmV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntöne 15.10.2021

## Ilmastovuosikertomus 2021

Kiitämme mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Ilmastovuosikertomuksen keskeisenä tavoitteena on raportoida eduskunnalle tiedot päästökehityksestä, keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman toteutumisesta sekä etenemisestä kohti asetettuja päästövähennystavoitteita. Nyt kuultavana oleva ilmastovuosikertomus on kehitetty eduskunnan esittämien linjausten pohjalta entistä monipuolisemmaksi, jotta se antaisi mahdollisimman kattavan kuvan ilmastopolitiikan kentän kehityssuunnista.

Katsomme, että kokonaisuutena ilmastovuosikertomus sisältää pääosin sille asetettut tavoitteet. Muun muassa julkisten hankintojen rooli kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisessa ja ympäristöystävällisten tuotteiden markkinoiden edistämisessä oli onnistuneesti tuotu esille. Metsäkeskus kuitenkin korostaa, että lopulta ilmastomuutoksen hillinnässä olennaisinta on fossiilisten raaka-aineiden korvaaminen laajasti uusiutuvilla raaka-aineilla. Muitten keinojen merkitys on vähäisempää. Metsien osalta olennaista on niiden hyvästä kasvukunnosta huolehtiminen. Se vahvistaa metsien hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

## Metsäkeskuksen huomiot

Olemme tutustuneet ilmastovuosikertomukseen 2021 ja esitämme yksityiskohtaisia huomioita ja muutoksia ohjelman tekstiin seuraavasti:

S. 48. *5.3 Rakennusten erillislämmitys.* Otsikon alla käydään läpi erilaisia päästövähennyskeinoja liittyen rakennusten erillislämmitykseen. Metsäkeskus ehdottaa lisättäväksi oman kappaleen pienkiinteistöjen polttopuun käytöstä ja sen merkityksestä erityisesti kovien pakkasjaksojen kulutushuippujen tasaamisessa. Tulisijoja arvioidaan Suomessa olevan kaikkiaan noin 2 miljoonaa. Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan pientalot käyttävät vuodessa polttopuuta 6,9 miljoonaa kiintokuutiometriä, mikä vastaa energiasisällöltä 15,3 terawattituntia (TWh).

S. 64. *5.9 Maankäyttösektori.* Metsäkeskus ehdottaa lisättäväksi oman kappaleen metsien nykyisistä positiivisista vaikutuksista maankäyttösektorille. Kasvavat metsät

Lausunto  
13.10.2021

5121/00.08/2021

sitovat ilmakehästä hiilidioksidia ja toimivat merkittävinä hiilinieluina. Suomessa metsien hiilinielu on vastannut vuositason keskimäärin reilua kolmannesta Suomen kokonaispäästöistä. Lisäksi puutuotteet toimivat meillä hiilivarastoina. (<https://mmm.fi/documents/1410837/22836561/Metsien+rooli+ilmastonmuutoksen+hillinnassa.pdf/b8b48104-a90c-ed4d-647d-8982f8f507d5/Metsien+rooli+ilmastonmuutoksen+hillinnassa.pdf>). Metsäkeskus ehdottaa lukuun lisättäväksi myös metsien kasvukunnosta huolehtimisen merkityksen. Suunnitelmallisella ja aktiivisella metsänhoidolla voidaan vahvistaa metsien ilmastokestävyyttä bioottisia ja abioottisia tuhoja vastaan, sekä ohjata kasvua järeytyvään puuaineeseen. Metsänhoidon ansiosta järeytyvillä puilla on puolestaan keskeinen merkitys hiilen varastoinnissa niistä valmistettuihin pitkäkestoisiin puutuotteisiin. Metsäkeskus muistuttaa, että myös hallitusohjelman tavoitteena on vahvistaa hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, mitä tavoitetta voidaan edistää hoitamalla ja huolehtimalla metsien terveydestä ja kasvukunnosta.

S. 66. *6.1 Kuntien ja alueiden ilmastotyö.* Metsäkeskus huomioi, että kunnat omistavat Suomessa metsiä hieman yli 0,4 milj. hehtaaria. Myös kuntien omistamien metsien osalta hallitusohjelman mukaiset toimenpiteet metsien hyvästä hoidosta, kasvukyvystä ja terveydestä huolehtimiseksi ovat merkittävässä roolissa kuntien toteuttamassa ilmastotyössä.

S. 71. *6.3 Kiertotalous.* Metsäkeskus ehdottaa lisättäväksi oman kappaleen biotaloudesta, jossa fossiilisia raaka-aineita korvataan uusiutuvilla raaka-aineilla. Ilmastomuutoksen torjunnassa olennaista on päästä eroon fossiilisten raaka-aineiden hyödyntämisestä. Biotalous lisää Suomen omavaraisuutta, vauhdittaa talouskasvua ja auttaa saavuttamaan hiilineutraaliuden tavoitetta. Metsistä saatavilla puupohjaisilla tuotteilla voidaan korvata fossiilisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita ja sitoa hiiltä puusta valmistettuihin lopputuotteisiin.

S. 76. Kappaleessa, joka alkaa: "*Vuosien 2020–2021 välisenä aikana ...*". tuodaan esiin turvetyöryhmän tarkastelemaa turpeen energiakäytön puolittamisen taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Metsäkeskus ehdottaa lisättäväksi maininnan turpeen energiakäytön vähenemisestä, että se johtaa metsähakkeen kysynnän kasvuun. Valtiosa vähenevästä turpeen energiakäytöstä tullaan korvaamaan lyhyellä aikavälillä metsähakkeella, joka tulee asettamaan haasteita kotimaisen metsähakkeen käyttökohteisiin saamiseksi. Kotimarkkinoiden niukkuutta tasataan tuontimarkkinoilta hankitulla biomassalla. AFRY Management Consulting Oy:n 12.5.2021 on julkaissut raportin, jossa on selvitetty metsähakkeen kysynnän kehitystä ja riittävyyttä Suomessa. Myös Luonnonvarakeskus on selvittänyt alkuvuodesta maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta metsähakkeen riittävyyttä energiaturpeen korvaajana

Lausunto  
13.10.2021

5121/00.08/2021

vuoteen 2030 saakka kolmen eri kysyntäskenaarion pohjalta. (<https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/metsahakkeen-kysynta-lisaantyy-turpeen-ja-kivihiilen-korvautuessa>).

S. 85. 10 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Metsäkeskus muistuttaa oikea-aikaisen, aktiivisen ja suunnitelmallisen metsänhoidon merkityksestä metsien ilmasto-kestävyyden vahvistamisessa tuhoja vastaan. Oikea-aikainen metsänhoito nopeuttaa puuston järeytymistä, ja vahvistaa metsien kestävyyttä tuuli- ja lumituhoja vastaan. Kasvupaikan mukaisesta puulajivalinnasta ja kasvutilasta huolehtiminen puolestaan vahvistaa puuston elinvoimaisuutta, joka lisää metsien kestävyyttä erilaisia sieni- ja hyönteistuhon vastaan. Tapio Oy:n koordinoimassa hankkeessa uudistetaan vuosina 2021-2022 Metsänhoidon suositusten keskeiset sisällöt vastaamaan ilmasto-kestävän metsätalouden vaatimuksia. Tapio Oy koordinoi Metsänhoidon suositusten laadintaa yhteistyössä metsä- ja ympäristöalan toimijoiden kanssa. (<https://mmm.fi/-/metsanhoidon-suositukset-ilmastokestava-metsatalous>).

### **Teknisluonteisia ja kirjoitusasuun liittyviä huomioita**

S. 64. Sivun viimeisen kappaleen kohta: *"Joutokäytössä olevien alueiden metsittämiseksi..."*. Myöhemmin kappaleessa puhutaan "joutoalueista". Termien yhtenäistämiseksi, kohdan: *"Joutokäytössä olevien alueiden metsittämiseksi..."* voisi muotoilla muotoon *"Joutoalueiden metsittämiseksi"*.

Lahdessa 13.10.2021

Anssi Niskanen  
Elinkeinojohtaja  
Suomen metsäkeskus

Lisätietoja antavat  
metsänhoidon johtava asiantuntija Markku Remes  
metsänhoidon asiantuntija Juha Tuononen

Jakelu  
Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta  
Johtaja Ari Eini  
Kirjaamo Metsäkeskus